

מ"ת 51292/03/18 - מדינת ישראל נגד סאמח חטיב

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כב' השופט משה סובל

מ"ת 51292-03-18

המבקשת

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

המשיב

סאמח חטיב (עציר)

ע"י ב"כ עוה"ד אחמד בסיסו וסאלח מוחסין

החלטה

בפני בקשת המדינה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

כתב האישום

1. כתב האישום מייחס למשיב ולנאשם נוסף (סאמי קאסם; להלן - **קאסם**) עבירה של סחר בנשק לפי סעיף 144(ב2) לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

על פי הנטען בכתב האישום, המשיב ביצע את העבירה ביום 25.1.18, עת שהה יחד עם בחור נוסף (שזהותו אינה ידועה למאשימה) במוסך בא-זעיים שבבעלות קאסם. למקום הגיע סוכן משטרה ברכבו, והמשיב מסר לו אקדח חצי אוטומטי מסוג Norinco ומחסנית. הסוכן בדק את האקדח בירי כדור, והתרעם על כך שלא מדובר באקדח אוטומטי, כפי שהוסכם מראש. למרות זאת השלים הסוכן את העסקה, ושילם תמורת האקדח והמחסנית 40,000 ₪ במזומן. מסכום זה נטלו לעצמם המשיב והבחור הנוסף 39,000 ₪, ואת היתרה בסך 1,000 ₪ מסרו לקאסם. הסוכן שב לרכבו ועזב את המקום. כעבור זמן קצר שב הסוכן אל המוסך ופגש בקאסם אשר עלה אל רכבו. בהיותם ברכב מסר הסוכן לקאסם 1,000 ₪ נוספים בגין חלקו בעסקה.

ראיות לכאורה

2. בישיבת בית המשפט מיום 29.3.18 אישר עורך דין שהופיע בשמו של ב"כ המשיב (שלא התייצב לדיון מחמת בעיה רפואית) כי קיימות ראיות לכאורה לעבירה המיוחסת למשיב בכתב האישום. עוד באותה ישיבה נערת לבקשת המשיב להזמנת תסקיר מעצר בעניינו, תוך שהבהרתי כי אין בכך כדי להביע דעה כלשהי באשר לסיכוי שהמשיב ישוחרר לחלופת מעצר או כדי ליצור אצלו ציפייה לשחרור כאמור.

לאחר שהוגש התסקיר (ביום 20.4.18) התקיימה ישיבה נוספת של בית המשפט (ביום 22.4.18) אליה התייצבו באי-כוח חדשים של המשיב, אותם מינה תחת בא-כוחו הקודם. באי-הכוח החדשים הודיעו כי הם חולקים על קיומן של ראיות לכאורה, חרף ההסכמה שנתן בשעתו ב"כ המשיב. משכך קיימתי ביום 25.4.18 דיון בשאלת הראיות הלכאוריות.

3. לאחר ששמעתי את טענות ב"כ הצדדים ובחנתי את חומר החקירה שהמבקשת מסרה לעיוני, הגעתי לכלל מסקנה כי קיימות נגד המשיב ראיות לכאורה למיוחס לו בכתב האישום.

4. ואלה עיקרי הראיות הלכאוריות המוכיחות את אשמת המשיב:

· עם מעצרו של קאסם (ביום 12.3.18) סמוך למוסך שבבעלותו, תפסה המשטרה את מצלמות האבטחה המותקנות במוסך. סרטוני האבטחה מיום 25.1.18 (CH03 ו-CH04) מראים כי בשעה 10:33 הגיע למוסך רכב מסוג מאזדה 3 בצבע כסף עם חלון בגג וגלגלי מגנזיום, ומרכב זה ירדו שני אנשים אשר נכנסו לתוך המוסך. באחד הסרטונים (CH04) נראה מספר הרכב 33-874-14. בסרטונים נראית גם הגעת הסוכן למוסך בשעה 10:40 כשהוא נוהג ברכב מסוג טויוטה קורולה בצבע כחול בהיר, ולאחר מכן יציאת הסוכן מהמוסך בשעה 10:46 כשהוא מחזיק דבר מה במותן הימני, מוציא אותו ומניח אותו ברכב, ונוסע מהמקום. בשעה 11:00 הגיע הסוכן למקום המפגש ממנו שוגר למשימה, ומסר למפעיל המשטרה שלו אקדח מסוג Norinco עם מחסנית תואמת (דו"ח פעולה של רס"ב עוזי זקן מיום 25.1.18).

· במכשיר ההקלטה שהתקינה המשטרה על גופו של הסוכן לקראת נסיעתו האמורה למוסך (קובץ 11-02-33 מיום 25.1.18 תחילת הקלטה בשעה 10:20 - ראו מזכר התמלול מאת רס"ר אדם ח'יר מיום 12.2.18) תועדו בין השעה 10:36 (מונה 16:19) ועד השעה 10:42 (מונה 22:37) חילופי הדברים במהלך עסקת מכירת הנשק. בין היתר נשמעות בהקלטה דריכת נשק וירייה; טרוניה מצד הסוכן על כך שהנשק אינו אוטומטי כפי שהובטח לו; שאלה של הסוכן לאחד הנוכחים: "היית במאזדה?... מה אמרת לי אתה זוכר?"; אחד הנוכחים נשמע אומר: "תן לי לספור"; על השאלה כמה כסף הביא, השיב הסוכן: "40", והוסיף: "שאבו חליל [כך מכונה קאסם - מ.ס.] לא יכעס"; לאחר מכן נשמעות האמירות: "אני נותן לו 1000 שלא יכעס"; "הנה 39 סיכמנו".

· הסוכן שב אל המוסך זמן קצר לאחר מכן. במכשיר ההקלטה שהתקינה המשטרה על גופו (קובץ 12-00-16 מיום 25.1.18 תחילת הקלטה בשעה 11:18 - לגבי השעה ראו מזכרו של רס"ב עוזי זקן מאותו מועד) נשמעת שיחה שהתקיימה ברכב הסוכן בינו לבין קאסם החל מהשעה 11:34 (מונה 16:01). קאסם אמר: "הייתי צריך לתת לו 38... נתתי לו 40 הוא לא רוצה לתת לי... ספר 40 הוא ילד מניאק לא רוצה לתת לי כסף". הסוכן ביקש לדעת "מאיפה הילד הזה, אני ראיתי אותו הילד הזה... זה [אלטחיב מאיפה הוא", וקאסם השיב: "זה מירושלים... גרים בוואדי אלגוז". לשאלה נוספת של הסוכן: "איך קוראים לילד הזה" השיב קאסם: "סאמח סאמח", והסוכן הגיב: "באמת סאמח חטיב". פרטים אלה תואמים למשיב, סאמח חטיב, המתגורר בוואדי ג'וז שבירושלים. בהמשך השיחה חזר קאסם על כך שמוכרי הנשק "קיבלו 39". הסוכן ספר שטרות כסף ואמר לקאסם: "ואתה 1000 וזה 1000, 41 מספיק לך". יצוין כי בחקירתו של קאסם הוצג לפניו סרטון וידאו המתעד את עלייתו לרכב הסוכן

(קובץ 11-19-12). קאסם אישר כי הוא זה שעלה לרכב וקיבל 1,000 ₪ בהיותו ברכב (הודעה מיום 13.3.18 ש' 58-62). כשהתבקש להסביר עבור מה קיבל את הכסף, מסר קאסם תשובות סותרות, עד שלבסוף השיב כי קיבל את הכסף "על מנת לשלוח אותי לשמש. אני יודע שיש ראיות ואין לי מה להגיד" (ש' 68).

הסרטונים וההקלטות מתיישבים עם גרסת הסוכן בהודעות שמסר במשטרה. בהודעה מיום 28.1.18 סיפר הסוכן כי ביום 25.1.18: "הגעתי למוסך של אבו חליל וראיתי אותו יושב עם שני בחורים נוספים צעירים, אמרנו שלום ואז שאלתי איפה האקדח, בחור בשם סאמח חטיב נתן לי אותו וישאל איפה הכסף, לקחתי את האקדח ונתתי להם 40,000 שקל מהכסף שאתה נתת לי, חבר של סאמח ספר את הכסף ואני בדקתי את האקדח, שאלתי אותם אם יש כדורים, סאמח אמר לי שלא, הוצאתי את הכדור שנתת לי, הכנסתי למחסנית ויריתי אותו... שמתי לב שהאקדח לא אוטומטי אז התווכחנו על זה, סאמח והחבר שלו לקחו 39,000 שקל ונתנו לאבו חליל 1000 שקל, אמרתי לחליל שאני עוד מעט חוזר אליו... משם חזרתי לנקודת המפגש... אחרי כמה דקות שוב תדרכת אותי לקראת עוד פגישה עם אבו חליל... נסעתי שוב לזעיים. הגעתי לזעיים למוסך של אבו חליל, קראתי לו לרכב שלי והוא נכנס לתוכו. עשינו סיבוב קטן ודיברנו על מה שהיה מקודם בעסקה, אבו חליל סיפר לי שהבחור הזה הוא חזק וקוראים לו סאמח חטיב מוואדי גוז... הוצאתי 1000 שקל מהכסף שאתה נתת לי, נתתי לו אותם" (שם, גיליונות 3-4). בהודעה מיום 7.3.18 הוסיף הסוכן: "מאבו חליל קניתי אקדח ובעסקה נכח אדם נוסף ששמו סאמח חטיב אותו לא הכרתי לפני העסקה". כשהתבקש לספר עוד פרטים לגבי סאמח חטיב, השיב הסוכן: "בשנות העשרים לחיי, המפגש בינינו היה ממש קצר ולכן אני לא זוכר יותר מדי פרטים עליו" (שם, גיליון 4). בהודעה שלישית שמסר ביום 22.3.18 סיפר הסוכן כי כשנכנס למוסך היו שם יחד עם קאסם "שני אנשים נוספים אחד היה גבוה ורזה והשני היה נמוך ממנו ומבנה גוף בינוני. נתתי את הכסף לבחור הגבוה והרזה והוא העביר לי את האקדח". הסוכן הבהיר כי באותה עת שהו במוסך רק קאסם ושני האנשים הנוספים, "ולא ראיתי מישהו נוסף". לדבריו "לא פיתחתי איתם שיחה. העברתי כסף, לקחתי את האקדח, דיברתי קצת עם סאמי ויצאתי משם" (שם, גיליון 2).

המשיב הוא בעל רכב המאזדה הנראה בסרטוני האבטחה של המוסך. אמנם הרכב עבר לבעלות המשיב ביום 29.1.18, ארבעה ימים לאחר עסקת מכירת הנשק ביום 25.1.18. אולם האדם שמכר למשיב את הרכב (בהאא זאהדה) מסר בחקירתו מיום 19.3.18 כי מספר ימים לפני שהמשיב שילם לו עבור הרכב ונרשם כבעליו, קיבל ממנו המשיב את הרכב לבדיקה. לדבריו, ביום הבדיקה הרכב היה מצוי ברשותו של המשיב החל מהשעה 09:00 בבוקר לערך, בה נפגש עם המשיב ומסר לו את הרכב על מנת שייקח אותו לבדיקה, עד שהמשיב החזיר לו את הרכב באותו היום בסביבות השעה 21:00 בערב (שם, ש' 21-26). יתר על כן, כשהוצג בפני מוכר הרכב הקטע בסרטון האבטחה של המוסך מיום 25.1.18 (CH04) בו נראה הנהג היורד מרכב המאזדה, השיב המוכר: "אני רואה את סאמח חטיב זה שקנה ממני את הרכב יורד מהדלת שליד הנהג... הוא נראה בבירור עם הזקן, הגובה וההליכה" (שם, ש' 46-52).

סרטון האבטחה של המוסך מיום 25.1.18 (CH03) הוצג גם בפני אחיו של המשיב, סבחי חטיב, שהגיב על כך: "אני רואה את אחי סאמח שלובש כובע שנראה שחור ולבן, חליפת אדיס אפורה עם סמל על החולצה של אדיס בצבע שחור... סאמח ניגש ליד השער הירוק ואומר שלום לבחור... אחי

סאמח עולה לכסא שעל יד הנהג... הסרטון הזה צולם ברחוב שיח' ענבר באזעיים" (הודעה מיום 20.3.18 שו' 47-42).

באותה הודעה (שו' 20-21) אישר אחיו של המשיב גם את גרסתו של בהאא זאהדה, מוכר רכב המאזדה - לה התכחש המשיב (בהודעתו מיום 20.3.18 שו' 35-18) - לפיה המשיב לקח את הרכב לבדיקה מספר ימים לפני העברת הבעלות על שמו.

המשיב וקאסם אישרו שניהם כי קיימת ביניהם היכרות, אם כי שללו מעורבות במכירת נשק (הודעות המשיב מיום 15.3.18 שו' 19-5, ומיום 20.3.18 שו' 53-44; הודעות קאסם מיום 12.3.18 שו' 39-27, 68-67, ומיום 14.3.18 שו' 14-11). מספר הטלפון הנייד של המשיב אף נמצא שמור במכשיר הטלפון הנייד של קאסם (הודעת קאסם מיום 14.3.18 שו' 23-17), והוא תואם למספר הטלפון של המשיב אותו מסר אחיו, סבחי, בחקירתו (הודעה מיום 20.3.18 שו' 29). לא למותר לציין כי המשיב מסר בחקירתו הראשונה מספר שגוי של הטלפון שלו (הודעה מיום 12.3.18 שו' 23), ובאותה הזדמנות אף שלל היכרות בינו לבין קאסם (שם, שו' 121-99).

5. סנגוריו של המשיב העלו שורה של טענות במטרה להצביע על כשלים בחומר החקירה שיש בהם, על פי הנטען, לאיין סיכוי סביר להרשעת המשיב, ולכל הפחות להחליש את עוצמת הראיות הלכאוריות במידה משמעותית. אין בידי לקבל טענות אלו, וזאת מהטעמים הבאים:

הן מהקלטת המפגש במכשיר ההקלטה שהיה על גופו של הסוכן, והן מהודעות הסוכן, עולה כי הוא שילם למשיב ולחברו 40,000 ₪ תמורת הנשק, ממנו העבירו השניים לקאסם 1,000 ₪. אין אפוא כל סתירה בין ראיות אלה לבין הסכום של 39,000 ₪ הנקוב בכתב האישום אותו נטלו המשיב וחברו לעצמם.

דברי הסוכן בהודעה מיום 7.3.18: "בעסקה נכח אדם נוסף ששמו סאמח חטיב אותו לא הכרתי לפני העסקה", אינם סותרים את הודעת הסוכן מיום 28.1.18 בה ציין כי "בחור בשם סאמח חטיב" נתן לו את האקדח ושאל אותו איפה הכסף, שכן בהמשך ההודעה מיום 28.1.18 הסוכן הסביר כי למד על שמו של המשיב מהדברים שקאסם אמר לו בשיחה ביניהם ברכבו (של הסוכן) לאחר שהסוכן חזר למוסך זמן קצר לאחר ביצוע העסקה. שלא כטענת הסנגורים, הסוכן לא אמר בשום מקום כי הוא מכיר היטב את המשיב.

האמור בהודעת הסוכן מיום 22.3.18 כי לא פיתח שיחה עם המשיב והאדם שנלווה אליו, אינו עומד בסתירה להודעת הסוכן מיום 28.1.18 לפיה המשיב שאל את הסוכן איפה הכסף ואמר לו שאין כדורים. "לפתח שיחה" - פירושו להרחיב בשיחה. הקלטת המפגש במוסך מלמדת כי הסוכן שהה במקום דקות מעטות וכי חילופי הדברים בינו לבין האנשים הנוספים שהגיעו לשם היו קצרים. באופן דומה מסר הסוכן בהודעתו מיום 7.3.18: "המפגש בינינו היה ממש קצר", ובהודעה מיום 22.3.18: "הייתי בתוך המוסך אולי חמש או שש דקות... אני הייתי זמן קצר עם האנשים האלה". נזכיר כי סרטוני האבטחה של המוסך מצביעים אף הם על פער של כשש דקות בין שעת הגעת הסוכן למוסך (10:40) ועד שעת יציאתו משם כשהוא מחזיק דבר מה במותן הימני ומניח אותו ברכבו (10:46).

בהקלטת השיחה הנזכרת בין הסוכן לקאסם ברכבו של הסוכן סמוך לאחר ביצוע העסקה, התייחסו השניים מספר פעמים ל"ילד" ש"הביא" את הנשק. ממילא ניתן לראות בדבריו של קאסם באותו שיחה, כי שמו של "הילד" הוא סאמח חטיב מוואדי ג'וז - אישור לכך שהמשיב הוא זה שמסר את הנשק לסוכן בעת המפגש במוסך (מה עוד שתמלול השיחה כולל מספר השמטות של מילים לא ברורות). אין אפוא סתירה בין דברי הסוכן בהודעה מיום 22.3.18: "אני לא זוכר מי נתן לי את האקדח מבניהם אך באותו יום נפגשתי שוב פעם עם סאמי והוא אמר לי כי הבחור שהביא את האקדח שמו סאמח חטיב מוואדי ג'וז" - לבין דבריו הקודמים של הסוכן באותה הודעה (וכן בהודעה מיום 28.1.18) כי המשיב מסר לו את האקדח. גרסתו העקבית של הסוכן לאורך כל הדרך, העולה בקנה אחד גם עם הקלטת המפגש, הייתה שהוא רכש את הנשק משני האנשים שהיו במוסך של קאסם, להם שילם ₪ 40,000 ומתוך סכום זה מסרו השניים לקאסם ₪ 1,000. חוסר היכולת של הסוכן לדייק עד תום בשאלה מי מבין השניים מסר לו את הנשק, מי קיבל לידי את שטרות הכסף ומי ספר אותם, הוסבר על ידו בכך ש"הייתי זמן קצר עם האנשים האלה והעסקה נעשתה בתוך המוסך והיה קצת חשוך ולכן קשה לי לזהות אותם" (הודעה מיום 22.3.18, גיליון 4). הסבר זה עולה בקנה אחד עם המארג הכולל של הראיות, ובוודאי שאין למצוא בו "סתירות או פירוכות מהותיות, המלמדות על חולשה בולטת בתשתית הראייתית" בדרגה המסוגלת לפגום בסיכוי הסביר להרשעה ובקיומן של ראיות לכאורה בעלות ערך גולמי כנדרש בשלב של מעצר עד תום ההליכים (בש"פ 9896/16 מחיסן נ' מדינת ישראל (10.1.17) פסקה 10; בש"פ 7962/06 שטרית נ' מדינת ישראל (9.10.06) פסקה 5; בש"פ 7286/13 וקנין נ' מדינת ישראל (5.11.13) פסקה 19).

שני סרטוני האבטחה CH03 ו-CH04 הופקו ממצלמות האבטחה במוסך של קאסם (מזכר מאת רס"מ בלאל גאנם מיום 19.3.18). הואיל שמדובר בצילום של אותו מקום משתי זוויות שונות, אין קושי בכך שזיהוי רכב המאזדה וזיהוי המשיב על ידי בהאא זאהדה, מוכר הרכב, נעשה על יסוד אחד הסרטונים (CH04) ואילו זיהוי המשיב על ידי אחיו, סבחי, נעשה לאחר צפייה בסרטון השני (CH03). בכל מקרה, אין כל עיגון לטענה כי הסרטון CH03 שהוצג בפני האח סבחי שייך למוסך אחר ולא למוסך של קאסם. אמנם סבחי הזכיר בהודעתו אדם בשם איאד סוב לבן "שלוש בגד עבודה כחול כהה" ו"עושה לי טיפולים לרכב" הנכנס לתוך רכב המאזדה של המשיב (הודעה מיום 20.3.18 שו' 43-48). אולם גם סבחי התייחס למיקום המאזדה "ליד השער הירוק" (שו' 44) שהוא שער המוסך של קאסם אליו הגיע הסוכן עם רכבו (ראו דו"ח הצפייה בסרטונים מיום 19.3.18). בנוסף, חומר החקירה מתעד תפיסת מכשיר הקלטה אחד בלבד, במוסך של קאסם במועד מעצרו (דו"ח תפיסה מאת 234 מיום 12.3.18 שעה 19:13; דו"ח פעולה מאת רס"ר שמואל אחונדוב מיום 12.3.18 שעה 20:00).

למעלה מן הצורך יוזכר כי המשיב אישר בהודעותיו מיום 15.3.18 ומיום 20.3.18 כי נעזר בשירותי המוסך של קאסם. בהודעתו מיום 12.3.18, בה עדיין הכחיש את היכרותו עם קאסם, נקב המשיב בשמות של בעלי מוסך אחרים, אך לא בשמו של איאד סוב לבן (שם, בשו' 82).

"חזקה הבעלות" של בהאא זאהדה, לה טענו הסנגורים בהתייחס למועד ביצוע העסקה (25.1.18), נשללה לאור גרסתו של זאהדה - אותה אישר גם אחיו של המשיב, סבחי - בדבר נטילת הרכב לבדיקה על ידי המשיב מספר ימים לפני העברת הבעלות (ביום 29.1.18), וכן לאור יתר הראיות המצביעות על כך שהמשיב הוא זה שהגיע עם הרכב ביום 25.1.18 למוסך של קאסם (הודעות הסוכן; הקלטת שיחת הסוכן עם קאסם; זיהוי המשיב בסרטונים על ידי האח סבחי והמוכר זאהדה).

בהתחשב בהיקף ובאיכות הראיות המוכיחות הן את נוכחות המשיב במוסך בעת מכירת הנשק לסוכן והן את פרטי מעורבותו של המשיב בעסקה, לא נדרשה המאשימה לעיבוי נוסף של הראיות באמצעים כגון מחקרי תקשורת, מסדרי זיהוי, עימותים וכיוצא באלו. לכן יש לדחות את הטענה כי הימנעות המאשימה מביצוע פעולות חקירה נוספות אלו מצביעה על חולשת הראיות הלכאוריות.

6. נזכיר שוב, כי סנגורו הקודם של המשיב, אשר בחן את חומר החקירה, הגיע לכלל מסקנה כי יש בו לבסס קיומן של ראיות לכאורה. נתון זה מצטרף אל כל האמור לעיל ומחזק את הקביעה בדבר הימצאות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב.

עילת מעצר

7. בהתחשב במהות העבירה המיוחסת למשיב, עילת המעצר הנובעת מהראיות הלכאוריות היא כפולה: ראשית, עילת מעצר סטטוטורית בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), תשנ"ו-1996 (להלן - **חוק המעצרים**), בהינתן שהעבירה של סחר בנשק נמנית על עבירות הביטחון כהגדרתן בסעיף 35(ב) לחוק; שנית, עילת מסוכנות לביטחון הציבור בהתאם לסעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. כפי שהוסבר בבש"פ 817/09 ג'אבר נ' מדינת ישראל (1.3.09, פסקה 17):

"כלל הוא כי עבירות נשק בכלל, ועבירות סחר בנשק בפרט, נמנות על העבירות החמורות בקשת העבירות המטילות אימת מסוכנות חמורה כלפי הפרט והציבור. המסוכנות הנלווית לסחר בלתי חוקי בנשק, במיוחד על רקע פעילות הטרור לה נתונה החברה הישראלית ונוכח התרחבותה של הפשיעה המאורגנת בישראל, מצויה ברף גבוה ביותר. הסחר הבלתי חוקי בנשק מניח אפשרות כי כלי נשק יגיעו בתנועת הסחר לידי גורמי טרור או לארגוני פשיעה, וישמשו בידי רוכשיהם כלי הרג שיופעלו כלפי אזרחים תמימים, תוך חשיפת תושבי ישראל לסיכון חמור ביותר".

ועוד נאמר:

"הסכנה לשלום הציבור נובעת במידה לא פחותה ממעשים של אנשים המוסרים נשק קטלני לאחרים למטרה בלתי מוגדרת, כאשר אין למוסר לאחר מכן שליטה על השימוש שייעשה בנשק. מסירת נשק קטלני לאחר, תוך עצימת עיניים ובלא אכפתיות ביחס לשימוש שייעשה בו, כמוה כהחזקת נשק 'כדי לאפשר פעילות פלילית אפשרית בעתיד' במובן אחת הקטיגוריות החמורות של העבירות מהסוג הנדון" (בש"פ 2470/91 מדינת ישראל נ' סביח (7.6.91) פסקה 2).

מכאן נובעת המסקנה כי מעבר להיותה של עבירה בנשק בגדר "עבירת ביטחון" המקימה עילת מעצר עצמאית לפי סעיף 21(א)(1)(ג)(2) וסעיף 35(ב) לחוק המעצרים, הרי **"שבדרך כלל יש לראות עוברי עבירות כאלה כמי**

שמסכנים את הציבור. בעילת המעצר שמקימה עבירה בנשק כרוכה אפוא, כפן נוסף שלה, גם העילה של מסוכנות לפי סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים. שתי עילות אלה, כאשר הן כרוכות יחד, מצדיקות מעצר עד תום ההליכים, ורק במקרים חריגים ומיוחדים ניתן להשיג את מטרת המעצר על דרך של חלופה" (בש"פ 10028/03 אלקריף נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(2) 577, 582 (2003); ראו עוד: בש"פ 4920/02 פדרמן נ' מדינת ישראל (20.6.02) פסקה 4; בש"פ 8027/09 תירם נ' מדינת ישראל (15.10.09) פסקה 6; בש"פ 2602/10 כחלול נ' מדינת ישראל (14.4.10) פסקה 14; בש"פ 10037/16 מדינת ישראל נ' עבאס (23.12.16) פסקה 9; בש"פ 7940/12 מדינת ישראל נ' ביומי (6.11.12) פסקה 14; בש"פ 454/18 בותסאז נ' מדינת ישראל (28.1.18) פסקה 16).

חלופת מעצר

8. באופן חלופי לטענתו בדבר העדר ראיות לכאורה, טוען המשיב כי גם אם יימצא כי קיימות ראיות כאלה, הרי שיש לאמץ את המלצת שירות המבחן בתסקיר המעצר ולהורות על שחרורו לחלופה של מעצר בית מלא בבית הוריו בשכונת ואדי ג'וז בירושלים.

9. בתסקיר המעצר שהוגש ביום 20.4.18, פירט שירות המבחן את התלבטותו באשר להמלצה בעניינו של המשיב. כאמור בתסקיר, המשיב הוא בן 22, רווק המתגורר בבית הוריו ונעדר עבר פלילי קודם. המשיב השלים 12 שנות לימוד, קיבל תעודת בגרות מלאה, התחיל בלימודי הכשרה מקצועית בסיעוד, אף פרש מהלימודים כעבור מספר חודשים בשל הצורך לעבוד ולעזור בפרנסת המשפחה. המשיב עבד ארבע שנים במפעל אלומיניום בחולון, ובחודשים הסמוכים למעצרו למד קורס מקצועי בהפעלת מנופים. שירות המבחן התרשם מתפקודו התקין והנורמטיבי של המשיב עד לאירוע שהוביל למעצרו, וכן מנכונותו לעבור הליך שיקומי מתאים במסגרת השירות. בנוסף, המשיב חווה מצוקה רגשית במעצרו, ומתקשה להסתגל לתנאי המעצר ולאוכלוסיית העצורים, ולדעת שירות המבחן יש בנתונים אלו כדי לשמש אפקט הרתעתי כלפי המשיב. כל אלה מהווים, על פי התסקיר, גורמים מפחיתי סיכון. מנגד, קיימים גורמים מגבירי סיכון, הנובעים מהפער בין התפקוד הנורמטיבי לכאורה של המשיב במגוון תחומי החיים, לבין העבירה החמורה אותה ביצע לכאורה, ולגביה התקשה לספק הסבר מניח את הדעת, תוך שהוא מכחיש התנהגות שלילית ופורצת גבולות מבחינתו. בשקלול הנתונים השונים סבור שירות המבחן כי קיימת רמת סיכון בינונית עד גבוהה להישנות התנהגות פוגענית ועוברת חוק דומה מצד המשיב.

על יסוד הערכת סיכון זו ושיחה שהתקיימה בשירות המבחן עם ארבעה קרובי משפחה של המשיב שהוצעו לפקח על מעצר הבית אצל הוריו (שני ההורים, אחותו של המשיב ודודתו מצד האב), התרשם שירות המבחן לחיוב מהמפקחים המוצעים, מכך שהם אינם מגוננים על המשיב ואינם מטשטשים את המיוחס לו, ומהיותם בעלי מסוגלות לצמצום הסיכון הבינוני-גבוה הנשקף ממנו תוך נכונות לפעול בדרך אשר תסייע לשיקומו ותמנע הישנות עבירות דומות. לפיכך, ממליץ התסקיר על שחרור המשיב למעצר בית מלא כאמור, תוך הטלת צו פיקוח מעצר למשך 6 חודשים שבמהלכם ישולב המשיב בקבוצה לעצורי בית דוברי ערבית ויעבור במסגרת זו תהליך של התבוננות פנימית ובחינת התנהגויותיו השונות טרם מעצרו.

10. המבקשת מתנגדת להמלצת שירות המבחן. לטענתה, אין באמור בתסקיר כדי להצביע על קיומם של טעמים מיוחדים בעניינו של המשיב המצדיקים סטייה מהכלל המחייב מעצרם של נאשמים בעבירות נשק מאחורי סורג וברית, תוך שלילת אפשרות לשחרור לחלופת מעצר, לרבות מעצר בית מלא.

מנגד טוען המשיב, כי תסקיר המעצר מאוזן, מקצועי ומידתי, וכי יש בו כדי לתת ביטוי הולם לגילו הצעיר ולתפקודו התקין בכל שנות חייו עד מעצרו. המשיב מאבחן את המקרה שלו מהמקרים אשר לגביהם נשללה בפסיקה חלופת מעצר בעבירות נשק. לטענתו, להבדיל מאותם מקרים, מדובר בעניינו בעסקת נשק יחידה ובכלי נשק אחד (אקדח), כאשר חלקו בפרשה אינו דומיננטי. כמו כן, אין כל ראיה לכך שהמשיב הוא זה שהביא את האקדח למוסך של קאסם או קיבל את הכסף מהסוכן; וגם לא הוכחה היכרות מוקדמת בינו לבין הסוכן או כל תיאום מוקדם בינו לבין הסוכן בקשר לעסקה, מלבד עצם נוכחות המשיב במעמד מכירת הנשק.

11. מקובלת עלי עמדת המבקשת לפיה לאור מהות וחומרת העבירה ועילת המעצר (הכפולה) הצומחת ממנה, אין מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן, ויש להורות על מעצר המשיב עד תום ההליכים.

כאמור לעיל, הכלל שנקבע בפסיקה הוא שפרט למקרים חריגים ומיוחדים, אין מקום להסתפק בחלופת מעצר לגבי נאשם בעבירת נשק. כפי שהבהיר בית המשפט העליון לא אחת בעניינין של עבירות אלו: **"גיל צעיר ועבר פלילי נקי לא מהווים כשלעצמם נסיבות חריגות המצדיקות שחרור לחלופה... הניסיון מלמד כי גם צעירים בגיל עוברים עבירות אלו ולא נראה כי גילם מהווה מחסום שמונע מהם לדעת עד כמה התנהגות זו עלולה לפגוע בחברה"** (בש"פ 4889/13 קרקי נ' מדינת ישראל (25.7.13) פסקה 4; ראו עוד בש"פ 6305/11 מדינת ישראל נ' אל לטיף (7.9.11) פסקה 13; בש"פ 8694/09 מדינת ישראל נ' אלגיוסי (30.10.09) פסקה 5; בש"פ 399/14 מנשה נ' מדינת ישראל (22.1.14) פסקה 6; בש"פ 3577/14 פלוני נ' מדינת ישראל (25.5.14) פסקה 9; ראו עוד בש"פ 3596/96 יצחקי נ' מדינת ישראל (28.5.96)). ההצדקה לנקיטת יחס מחמיר כזה כלפי מי שנאשם בסחר בנשק, בוארה על ידי השופט מ' חשין כדלהלן:

"אני מוכן לקבל את דברי בא-כוח העורר כי העורר הוא איש משפחה טוב, מפרנס את משפחתו בכבוד, וכי עד כה לא נכשל בפלילים. ואולם אדם שכך סוחר בנשק, בימינו ובמקומנו, אין ספק בדעתי כי מסכן הוא את שלום הציבור ואת ביטחונו. מבחינתו של העורר, יפלו כלי-הנשק לידי מי שיפלו, ובלבד שהוא יזכה בבצע-כסף. איש זה מסוכן הוא לציבור ומסוכנותו ניכרת במעשיו. בשים-לב לנסיבות העניין גם תחליף מעצר לא יסכון" (בש"פ 508/96 מקארי נ' מדינת ישראל (28.1.96)).

תסקיר המעצר בעניינו של המשיב מתמקד בגילו הצעיר ובתפקודו הנורמטיבי עד למעצרו; אלא שכאמור אין די בנתונים אלו כדי להצדיק סטייה מהכלל השולל חלופת מעצר לגבי נאשם בעבירת סחר בנשק. יתר על כן, ההמלצה על מעצר בית בפיקוח קרובי משפחתו של המשיב, אף היא אינה עולה בקנה אחד עם עמדת הפסיקה המסתייגת מפיקוח של קרובי משפחה על חלופת מעצר, אף באותם מקרים נדירים בהם חלופה כזו מתקבלת בהקשר של עבירות נשק (בש"פ 4850/08 אבו האניה נ' מדינת ישראל (10.6.08) פסקה ז'; בש"פ 9713/17 שקיר נ' מדינת ישראל (27.12.17) פסקה ז').

פסקה 11; בש"פ 1748/11 יחזקאל נ' מדינת ישראל (10.3.11) פסקה 11; בש"פ 454/18, לעיל, בפסקה 19).

בנסיבות אלו, ולנוכח קיומן של ראיות לכאורה לכך שהמשיב, יחד עם אדם נוסף, מכר לסוכן אקדח ומחסנית בתמורה כספית לא מבוטלת אותה שילם הרוכש למוכרים במזומן, אין בחלופת המעצר עליה ממליץ שירות המבחן כדי לאיין את מסוכנותו של המשיב, ואף לא להפחית את המסוכנות לרמה מתקבלת על הדעת המאפשרת הסתפקות בחלופה (למקרים נוספים, בהם המלצת שירות המבחן לשחרור נאשם בעבירת נשק לחלופה נדחתה על ידי בית המשפט, ראו בין היתר: בש"פ 454/18, לעיל, בפסקה 18; בש"פ 6145/16 אבוחצירא נ' מדינת ישראל (15.9.16) פסקה 16; בש"פ 6036/00 פורת נ' מדינת ישראל (4.9.00); בש"פ 4889/13, לעיל; בש"פ 5573/13 אדרי נ' מדינת ישראל (18.8.13) פסקה 11; בש"פ 9713/17, לעיל, פסקה 12; בש"פ 8694/09, לעיל; בש"פ 7940/12, לעיל, פסקה 18; בש"פ 10037/16, לעיל, פסקה 9; בש"פ 8027/09, לעיל).

12. הסנגורים הפנו למספר החלטות בהן נאשמים בעבירות נשק שוחררו לחלופת מעצר. עיינתי בהחלטות אלו, ולא מצאתי כי ניתן להשוות בין המקרים שנדונו בהן לבין המקרה הנוכחי. כך, בבש"פ 2602/10 (לעיל) לא הוחלט על שחרור לחלופה אלא על הפניית הנאשם אל שירות המבחן על מנת שיכין תסקיר מעצר בעניינו, תוך הדגשה כי שיקול הדעת הסופי מוסיף להימצא בידי בית המשפט שיחליט "בהתחשב בתסקיר המעצר שיונח לפניו" (שם, בפסקה 17). במ"ת (מחוזי חיפה) 46305-11-15 מדינת ישראל נ' אדרס (14.1.16) הוחלט לשחרר את משיב 4, שחלקו העיקרי התבטא בהיותו הנהג שהתלווה למוכר הנשק (שחרורו של משיב 5 באותה פרשה לא תאם את המלצת שירות המבחן, ובנסיבות אלו אין להסתמך על ההחלטה, שאינה החלטה של בית המשפט העליון). בבש"פ 4920/02 (לעיל) נקבע כי אין די ראיות לכאורה להוכחת האישומים השני והשלישי, כך שנותר האישום הראשון שעניינו בהחזקת רימונים, חזיזים וכדורי תחמושת בתא המטען של מכונית המשמשת את הנאשם ואשתו, ולא בסחר בנשק כפי שהדבר הוא בעניינו של המשיב. בבש"פ 1748/11 (לעיל) הדגיש בית המשפט העליון כי החלטתו לאמץ את המלצת שירות המבחן בדבר שחרור הנאשם למעצר בית בבית הוריו היא החלטה יוצאת דופן, שלא הייתה מתקבלת אלמלא היה אביו של הנאשם בעל תפקיד בכיר במערכת הביטחון, כך ש"נוכח עברו הבטחוני יש להניח ברמה גבוהה של ודאות כי כל עוד בנו ישהה בביתו ותחת פיקוחו הצמוד, הוא לא יניח לו לעשות מעשים שיאפשרו לו לפגוע בבטחון המדינה או בבטחון הציבור" (שם, בפסקה 11; השוו לבש"פ 3380/14 מדינת ישראל נ' דבש (13.5.14), פסקה 10), שם ציין בית המשפט העליון לגבי עבירות נשק כי "באותם מקרים חריגים שבהם החליט בית משפט זה על שחרורו של נאשם לחלופת מעצר הדבר התבסס על המשקל המיוחד שיוחס בהם לאיכותו של הפיקוח המוצע".

13. לאור כל האמור, אני מורה על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים בתיק העיקרי.

תיק החקירה מוחזר לידי ב"כ המבקשת.

ניתנה היום, י"ד אייר תשע"ח, 29 אפריל 2018, במעמד ב"כ הצדדים, המשיב ומתורגמנית בית המשפט לשפה הערבית.